

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

ś. p.

Z GOSKÓW

MARJA GILWAJTOWA

ŻONA APTEKARZA

Opatrzona św. Sakramentami po długich i ciężkich cierpieniach zmarła dnia 27 grudnia 1926 r. przeżywszy lat 29.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby w Blachowni do kościoła parafialnego odbędzie się dnia 29 grudnia b. r. o godzinie 3 m. 30 po poł., a dnia następnego po nabożeństwie żałobnym o godz. 9 i pół rano pogrzeb na cmentarzu w Blachowni.

Na smutne te obrzędy krewnych, przyjaciół i znajomych zapraszają pogrążeni w nieutulonym żalu

Mąż, córki i rodzina.

Polacy w Ameryce

kultury amerykańskiej?

Władem spółki wydawniczej G. T. Sons w Nowym Jorku wydano ciekawą bardzo książkę „The Conquest of New England the Immigrant” pióra znanego adwokata bostońskiego i wybitnego znawcę stosunków imigracyjnych, Da-chauncey Brewster. Brewster pisał o podboju Nowej Anglii przez imigrantów, szczególnie zaś przez imigrację polską, której też w książce poświęca najwięcej miejsca. Jak wynosiło, dumne sosny New Hampshire przechodzą już do przeszłości. Piszcie Brewster — tak w całej Nowej Anglii w dołnach Connecticut, w Vermont, w Barksheires i w Zielonych górach znika ludność angielska, a jej miejsce zajmuje nieplwykła nowych, przeważnie słowiańskiego pochodzenia, skrzętnych, pracowitych, do ziemi, którą zajęli przystosowanych, którzy z historyczną przysposobieniem tych ziem nie mają wspólnej. W ich tradycje są inne, dążenia inne, jednak ludzi dla tej ziemi potrzebnych, gdyż doprowadzających ją do nowego rozkwitu i nowej wydajności. Brewster podkreśla, iż imigranci, szczególnie Polacy, dokazali w Ameryce istnych cudów. Wobec zamknięcia, względnie znacznego ograniczenia pracy w fabrykach, robotnicy udają się na farmy, które od 100 przeszło lat są już nieuprawiane. Dorwawszy do tej ziemi, zazwyczaj doszczętnie ją uprawiają, skąpiąc i nieurodzajnej kopora, łącie słowiańskim i entuzjazmem wkładają w nią swą pracę umiłowaną, zamieniając pustkowia w kwitnące ogrody i pełne najrozmaitszych owoców pola.

Dzieki usilnej pracy tych imigrantów ziemia w Massachusetts, które do niedawna jeszcze leżały odłogiem, przyrosła już przed dwoma laty większe plony, niż najrodzajniejsze prowincje Stanów Zjednoczonych.

Znane są zasługi Polaków, położone w kulturowaniu okolic Handovera. Jeszcze przed kilkudziesięciu laty w okolicy tych nie było ani jednego polskiego gospodarza. A dziś w krainie tej zamieszkuje się w większej części Polacy.

yarda kwadratowego nieuprawionej ziemi. Synowie imigrantów polskich — pisze dalej Brewster — otrzymują pierwsze nagrody w szkołach publicznych wstępują do wyższych szkół, a po ukończeniu ich powracają do swych wiosek rodzinnych, by tu jako nauczyciele ludowe kształcili młodszą generację. Imigranci polscy nie tylko kupują najlepsze farmy, lecz dokupują do nich również ziemie opuszczone, na pozór zupełnie nieurodzajne, by już po kilku latach z pustkowi tych wyciągnąć nowe pieniądze.

„Być może — czytamy w cytowanej książce — że fronty ich domów nie zdobną tak piękne kwiaty, a kuchnie nie są tak nieskazitelnie czyste jak kuchnie Yankeeów, jednakże imni-

granci ci z taką samą inteligencją stawiają do walki z życiem, z jaką przed nim stawali Yankeei. Na śmierć i życie walczą oni z wyjąłowym doświadczeniem i przyczyną i Indianami”.

Podobnie, jak Polacy, wielką aktywność wykazują również i inni imigranci europejscy. A dlatego, zdaniem autora, powstaje niebezpieczeństwo zupełnego podboju Nowej Anglii przez narody europejskie.

W dawnej historycznej Nowej Anglii powstaje Nowa Polska, a obok niej, mała Włochy, mała Bośnia, mała Słowacja. Dawnych Anglosasów i Yankeeów porwał zachód i uniósł daleko od tych pomników chwały amerykańskiej, do kół których osiedli Polacy i inne ludy europejskie. C.

Jak się przedstawia rozbrojenie Niemiec?

Zakończenie pertraktacji z Radą ambasadorów w Paryżu

Berlin. — Pertraktacje ambasadora niemieckiego z Radą ambasadorów w Paryżu w sprawie rozbrojenia Niemiec zostały zakończone następującym kompromisem:

Polcja niemiecka ma odstąpić 140 000 ludzi, w tem 105.000 policji państwowej i 35 000 komunalnej.

W sprawie zakazów związków wojskowych Rada ambasadorów powzięła bardzo łagodny dekret, a mianowicie zrezygnowała z żądania rozwiązania kilku

uprzednio zakazanych związków wojskowych, a poza tem wyraziła przekonanie, że jeśli w przyszłości powstaną jakie związki wojskowe i okażą się niebezpieczne dla pokoju to rząd niemiecki sam powożenie odpowiedzialności w celu zlikwidowania tych tajnych organizacji wojskowych. Ten nadmiar zarufania do rządu niemieckiego musi się wydać tem dźwignijszy, że wszystko obecnie przemawia za tem, że w Niemczech dojdzie do utworzenia rządu prawnego.

Litwie grozi katastrofa ekonomiczna

o ile nie wejdzie w porozumienie z Polską.

Paryż. W „Ere Nouvelle”, organie stronnictwa radykalnego, zamieszczony został artykuł Charles Henry na temat orientacji polityki litewskiej. Stręciwszy dzieje powstania w czasie wojny państwa litewskiego pod skrzydłem Niemiec przy czynnym udziale przywódców oświatowego przewrotu, Smetony i Waldegarasa, autor oświadcza: „Zmiana osy u steru rządu nie uratuje Litwy od nieuniknionej katastrofy ekonomicznej, jeżeli stosunki z Polską nie wejdą na drogę normalną. Jedynie dopuszczenie spławu na Niemny i oraz trazytu polskiego może przywrócić Litwie pożądaną równowagę

ekonomiczną. Są to względy poważniejsze, niż ślepa nienawiść względem Polski i służenie naprzemian za narzędie Rosji i Niemiec.

Moskwa. „Prawda” sowiecka powraca do zagadnienia polityki litewskiej stwierdzając, iż stoi ona przed dylematem: prowadzenia polityki rządu obalonego, rozumiejącego zależność gospodarczą Litwy od Unji Sowieckiej, lub też rzucenia się przed jej czy później w objęcia Polski, a co zatem idzie i Anglii.

Zapisujcie się na członków Tow. Przeciwozwojczego

TELEGRAMY

Benesz sekretarzem Ligi Narodów

Genewa. Krążą wersje, że sekretarz generalny Ligi Narodów sir Erik Drummond ma zamiar ustąpić z zajmowanego stanowiska i starać się o posadę jednego z posłów angielskich zagranicą.

Na ewentualnie opróżnione stanowisko generalnego sekretarza Ligi wymienia osobę Benesa.

Wykradzenie dokumentów dyplomatycznych.

W Paryżu. „Petit Parisien” donosi z Białogrodu, iż z walizy posła angielskiego w Białogrodzie podczas przejazdu expressem między Sarajewem a Brodem zniknęły ważne dokumenty dyplomatyczne.

Nowy spiszek komunistyczny w Bułgarii.

London. „Chicago Tribune” donosi z Sofii, że wykryto tam nowy, rozgalezony spiszek komunistyczny. Sto osób aresztowano.

Wojna domowa w Chinach

Rekin. Walki pomiędzy wojskami kantońskimi a oddziałami Sun Czuan Fana, broniącymi dostępu do Szanghaju, trwają z zmiennym powodzeniem nadal. Obecnie najpoważniejsze bitwy odbywają się w 30 km. na południowy zachód od Han Gzon, które niedawno było przez oddziały Sun Czuan Fana odebrane kantońskiemu. Sytuację Sun Czuan Fana uważać jednak należy nadal za poważną wobec nowych posiłków, które sztab kantoński nadesłał na front.

Zamach na prezydenta Nikaragui

Managua. Woźnica pociągu, w którym jechał prezydent Diaz, został przez kilka osób zaszytetylowany. Prezydent wyszedł bez szwanku.

Zbrojna interwencja Stanów Zjednoczonych w Nikaragui

Nowy Jork. Wiceadmirał Latimer, komendant amerykańskich sił zbrojnych w Nikaragui, ogłosił, że stolica rządu liberalnego Puerto Cabesas jest terenem neutralnym i polecił wyładować wojskom oraz oświadczył liberalnemu prezydentowi Socasa, że wojska jego muszą opuścić Puerto Cabesas, albo złożyć broń. Interwencja nastąpiła wskutek nacisku kupców amerykańskich i obcych, którzy

